

เมื่อเกิดข้อพิพาท ผู้รับจ้างต้องฟ้องผู้ใด ถึงถูกต้อง

บทนำ

วันนี้ผู้เขียนขอแนะนำเสนอบทความกรณีหน่วยงานของรัฐ เป็นคู่สัญญากับผู้รับจ้าง และถูกผู้รับจ้างฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ซึ่งผู้รับจ้างได้ฟ้องหน่วยงานรัฐ ผู้บริหารหน่วยงานรัฐ และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ซึ่งบทความนี้จะนำเสนอถึงข้อพิพาทที่น่าสนใจ เนื่องจากหากมีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ของรัฐ จะได้นำความรู้จากบทความนี้ไปปรับใช้ได้ ผู้สนใจสามารถศึกษาได้จากบทความดังที่แนะนำต่อไปนี้ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านไม่มากก็น้อย

หลักการและเหตุผล

บุคลากรในหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะสังกัดหน่วยงานใด บางท่านอาจได้รับการแต่งตั้งให้ร่วมเป็นคณะกรรมการในคณะใด คณะหนึ่ง เช่นคณะกรรมการดำเนินการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ คณะกรรมการกำหนดราคากลาง คณะกรรมการตรวจการจ้าง ช่างผู้ควบคุมงาน เป็นต้น ซึ่งในบางครั้งบุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้ง ได้ดำเนินการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบ กฎหมาย ได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด อันอาจส่งผลกระทบต่อผู้รับจ้างที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐได้ อันอาจส่งผลต่อการฟ้องคดียังศาลปกครองได้ ซึ่งบทความนี้จะนำเสนอต่อไปนี้ จึงหวังว่าจะเป็นประโยชน์ ต่อบุคลากรในหน่วยงานที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ดังกล่าว

วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรในองค์กรใช้เป็นแนวทางในการใช้ดุลพินิจในการทำงานหรือบุคคลทั่วไป ที่สนใจเข้ามาศึกษาข้อมูลดังกล่าว

เนื้อเรื่องบทความ

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม ได้ทำสัญญาว่าจ้างบริษัท เอ (ผู้ฟ้องคดี) ให้ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ทำงาน มีกำหนดจ่ายค่าจ้างเป็นงวดงาน ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย ล่าช้าไปกว่า ๑๕๐ วัน คณะกรรมการตรวจรับพัสดุและผู้ควบคุมงานได้มีมติตรวจรับงานจ้างและมีความเห็นให้ปรับเงินจากบริษัท เอ เนื่องจากส่งมอบงานล่าช้า

ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่าฝ่ายตนไม่ได้เป็นผู้กระทำผิดสัญญา เนื่องจากได้ยื่นขอขยายระยะเวลาการก่อสร้างและขอสงวนสิทธิ์ค่าปรับ เนื่องจากผู้ว่าจ้างส่งมอบพื้นที่ให้ล่าช้า และเสียเวลาการขออนุมัติอุปกรณ์ก่อสร้าง แต่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมิได้มีมติไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลา โดยชี้แจงว่าตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๐ ระเบียบระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ กำหนดให้เป็นอำนาจหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุและผู้ควบคุมงาน ในการพิจารณาเรื่องดังกล่าว จึงถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องการทางพิเศษแห่งประเทศไทย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ผู้ว่าการการทางพิเศษแห่งประเทศไทย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) เพื่อขอให้คืนเงินค่าปรับและชำระค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นได้พิจารณารับคำฟ้องเฉพาะการทางพิเศษแห่งประเทศไทย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) แต่มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องผู้ว่าการการทางพิเศษแห่งประเทศไทย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ไว้พิจารณาด้วยเหตุผลว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นเพียงผู้มีอำนาจกระทำการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมิใช่คู่สัญญากับผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเพื่อขอเปลี่ยนจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุแทน แต่ศาลปกครองชั้นต้นก็ให้เหตุผลเช่นเดียวกันว่า คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เป็นเพียงผู้มีอำนาจกระทำการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เช่นเดียวกัน มิใช่คู่สัญญากับผู้ฟ้องคดี จึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องเพิ่มเติมดังกล่าวไว้พิจารณา

/ศาลปกครอง...

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาว่า ในสัญญาจ้างก่อสร้างพิพาทนั้น ระบุชัดว่าการทางพิเศษแห่งประเทศไทย (ผู้ผูกฟองคดีที่ ๑) ในฐานะผู้ว่าจ้างเท่านั้นเป็นคู่สัญญากับผู้ฟ้องคดี ส่วนคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ที่ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะฟ้องคดีนั้น เป็นเพียงผู้ได้รับการแต่งตั้งจากผู้ผูกฟองคดีที่ ๑ ให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีหน้าที่บริหารสัญญาหรือข้อตกลง และการตรวจรับพัสดุแทนผู้ผูกฟองคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุจึงมิใช่คู่สัญญากับผู้ฟ้องคดีที่จะกระทำการใดอันเป็นการโต้แย้งสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี ตามสัญญาได้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคณะกรรมการตรวจรับพัสดุต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒

สรุป

จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ ๑๘๐/๒๕๖๓ ได้วางบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการ กล่าวคือ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุเป็นเพียงผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากหน่วยงานของรัฐให้มีหน้าที่บริหารสัญญา โดยควบคุม ตรวจสอบ การทำงานของเอกชนที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐว่าเป็นไปตามข้อตกลง ในสัญญาจ้างหรือระเบียบของทางราชการหรือไม่ และมีหน้าที่ติดตามการส่งมอบพัสดุหรืองานให้แล้วเสร็จ ตามสัญญา รวมทั้งตรวจรับงานให้เป็นไปตามสัญญา ตลอดจนแก้ไขปัญหา อุปสรรคในการบริหารสัญญา และรายงานให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติทราบหรือสั่งการต่อไปเท่านั้น โดยมีได้มีฐานะเป็นคู่สัญญากับเอกชน เอกชนจึงไม่อาจฟ้องคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ การพิจารณาว่าเอกชนจะยื่นฟ้องผู้ใดในคดีพิพาทเกี่ยวกับ สัญญาทางปกครองนั้น ให้พิจารณาว่าสัญญานั้นระบุให้ใครเป็นคู่สัญญา

หมายเหตุ อ้างอิงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ ๑๘๐/๒๕๖๓

จัดทำโดย ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม
กองการเจ้าหน้าที่
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
ผู้เรียบเรียง นายจิรภัฏ รอบรัตน์ นิติกรปฏิบัติการ